

Το Eurogroup της Δευτέρας 5 Νοεμβρίου κατέδειξε πως το ιταλικό ζήτημα θα αποτελέσει για ένα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα ένα δομικό πρόβλημα για το ευρωπαϊκό πρότζεκτ.

Είναι η πρώτη φορά μετά το 2010 και την ελληνική κρίση που ακούστηκε από επίσημα χείλη, όπως αυτά του Γάλλου ΥΠΟΙΚ κ. Λεμέρ, πως η διευθέτηση της ιταλικής υπόθεσης αφορά στην ίδια την επιβίωση του ευρώ. Υπ' αυτές τις συνθήκες ήταν φυσικό το ελληνικό πρόβλημα να τεθεί στο περιθώριο.

Με την Άνγκελα Μέρκελ να έχει επί της ουσίας εγκαταλείψει την εξουσία και τη Γερμανία να κλείνεται όλο και περισσότερο στον εαυτό της, η επίλυση του ιταλικού γρίφου και άρα η διαχείριση του τερατώδους βάρους του χρέους της Ιταλίας για την ευρωπαϊκή οικονομία αποτελεί την κύρια προτεραιότητα όλων των σημαντικών καγκελαριών.

Υπ' αυτές τις συνθήκες ο Ευκλείδης Τσακαλώτος γνωρίζοντας τα δεδομένα έχει μόνον 15 ημέρες για να πείσει την Ευρωζώνη πως η ελληνική οικονομία διαθέτει το δημοσιονομικό περιθώριο ώστε να δικαιολογήσει τη μη περικοπή συντάξεων αλλά και την εφαρμογή ορισμένων εκ των αντιμέτρων που έχει σχεδιάσει.

Ακόμη και οι σύμμαχοι της Αθήνας, όπως ο κ. Μοσκοβισί, τείνουν να διατηρήσουν μια ολύμπια ουδετερότητα, μη θέλοντας να εκτεθούν απέναντι σε μια οικονομική λογική η οποία τα τελευταία 24ωρα καταδεικνύει την τάση του γερμανικού μπλοκ, δηλαδή του Βερολίνου και των δορυφόρων του, να διατηρεί τακτικές εμμονής στους δημοσιονομικούς κανόνες που προκάλεσαν τα τελευταία χρόνια τις αντιδράσεις των κοινωνιών.

Αυτές οι αντιδράσεις έφεραν στην εξουσία πολιτικά μορφώματα, όπως αυτό που κυβερνά την Ιταλία, ενώ ενδεχομένως ανάλογα μορφώματα να αναδειχθούν στο άμεσο μέλλον και σε άλλες χώρες.

Η Αθήνα και συγκεκριμένα το Μαξίμου θα επιθυμούσε η τελική απόφαση για τα ελληνικά αιτήματα να ληφθεί πριν από τις αρχές του Δεκεμβρίου, έτσι ώστε ο Αλέξης Τσίπρας να είναι σε θέση να σχεδιάσει την επόμενη περίοδο της διακυβέρνησής του με συγκεκριμένα οικονομικά δεδομένα. Η Ελλάδα βρίσκεται σε προεκλογική περίοδο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Πρέσπες και συντάξεις θα κρίνουν τα ποσοστά της συμπολίτευσης στις επόμενες εκλογές, είτε αυτές διεξαχθούν τον Μάιο είτε στο τέλος αυτής της κυβερνητικής θητείας.

Τα οικονομικά σκάνδαλα καθώς και η επιχειρούμενη συνταγματική αναθεώρηση θα σχηματίσουν το ντεκόρ αυτής της εκλογικής αναμέτρησης, της οποίας ωστόσο ο πυρήνας θα είναι η Συμφωνία των Πρεσπών και η οικονομία.

Σε αυτό το παιχνίδι παρεμβαίνουν πλέον και οι αγορές διά στόματος των μεγάλων οίκων αξιολόγησης, οι οποίοι αντιλαμβάνονται πως η ιταλική κρίση, σε συνδυασμό με την αστάθεια της Τουρκίας αλλά και την αύξηση του κόστους δανεισμού παγκοσμίως, θα καταστήσει την έξοδο της Ελλάδας στις αγορές ένα στοίχημα που επί του παρόντος είναι δύσκολο -έστω και ανέφικτο- να κερδηθεί.

Όμως, η όποια παράταση της εξόδου της Ελλάδας στις αγορές αφαιρεί από τον σημερινό πρωθυπουργό τη δυνατότητα να εμφανίσει τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας σε ένα καθεστώς κανονικότητας.

Ο Αλέξης Τσίπρας θα ήθελε και το επιδιώκει να προχωρήσει σε εκλογές, αφού πρώτα η ελληνική οικονομία θα έχει επιχειρήσει τουλάχιστον μία και θα ήταν προτιμότερο δύο διερευνητικές εξόδους στη διεθνή χρηματοπιστωτική αγορά με την έκδοση 10ετών ομολόγων. Υπό τις παρούσες συνθήκες, κάτι τέτοιο φαίνεται να είναι αδύνατο.

Καταλύτης εξελίξεων το υπερπλεόνασμα

Στον προϋπολογισμό που βρίσκεται υπό εξέταση για το 2019 εξετάζεται το υπερπλεόνασμα, προκειμένου αυτό εν συνεχεία να τεθεί επί τάπητος για το πώς θα δαπανηθεί.

Μετά τη λήξη του χθεσινού Eurogroup ο επίτροπος Οικονομικών Πιερ Μοσκοβισί τόνισε πως η Ελλάδα δεν βρίσκεται ανάμεσα στις έξι χώρες στις οποίες ζητήθηκαν διευκρινίσεις για το προσχέδιο του προϋπολογισμού και ότι αυτήν τη στιγμή εξετάζεται το πώς θα χρησιμοποιηθεί το υπερπλεόνασμα.

Μεταξύ άλλων ο επίτροπος είπε πως ο ίδιος δεν ζήτησε συγκεκριμένες διευκρινίσεις, γεγονός που «αποτελεί καλό σημάδι».

«Θέλω να στείλω ένα θετικό μήνυμα» ανέφερε, προσθέτοντας ότι «αναγκαία προϋπόθεση είναι να υπάρχει δημοσιονομικός χώρος, ο οποίος φαίνεται ότι υπάρχει», ενώ επεσήμανε ότι τώρα εξετάζεται το πόσο μεγάλος είναι αυτός ο χώρος και πώς θα χρησιμοποιηθεί.

Μιλώντας εκ μέρους του ESM, ο επικεφαλής του οργανισμού Κλάους Ρέγκλινγκ είπε ότι «οι προηγούμενες δεσμεύσεις θα πρέπει να τηρούνται ή να συζητούνται με τους θεσμούς».

Οι προειδοποιήσεις της Moody's

Στο μεταξύ, σύμφωνα με την αντιπρόεδρο της υπηρεσίας Επενδυτών του οίκου Moody's Κατρίν Μιλμπρόνερ, η Ελλάδα έχει την πολυτέλεια να περιμένει να βγει στις αγορές κεφαλαίων, δεδομένου του μεγάλου αποθεματικού ρευστότητας που διαθέτει, ωστόσο η μακρά αναμονή δημιουργεί κινδύνους.

Μιλώντας στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων, η κα Μιλμπρόνερ δήλωσε πως η «ελληνική οικονομία αναπτύσσεται και πάλι και αναμένουμε ότι η ανάκαμψη θα διαρκέσει μέχρι το επόμενο έτος», ωστόσο εκτίμησε ότι «οι προοπτικές για την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη επιδεινώνονται αισθητά και δεν αναμένουμε ότι ο ρυθμός ανάπτυξης στην Ελλάδα θα αυξηθεί σημαντικά πέραν του τρέχοντος ποσοστού περίπου 2%».

Το μέγεθος αυτό της ανάπτυξης είναι, σύμφωνα με την αντιπρόεδρο του οίκου αξιολόγησης, σχετικά μέτριο λόγω των απωλειών παραγωγικότητας των προηγούμενων ετών. Για τον λόγο αυτόν θα πρέπει να προσελκύσει σε μεγαλύτερο βαθμό επενδύσεις το 2019.

Σε σχετική ερώτηση για το εάν η χώρα μας είναι σε θέση να βρει τον δρόμο της στις αγορές έως το 2020 η κα Μιλμπρόνερ απάντησε πως αυτό εξαρτάται κατά πολύ από το σε ποιον βαθμό η κυβέρνηση εφαρμόζει τις μεταρρυθμίσεις για τις οποίες έχει δεσμευτεί στην Ευρωζώνη.

Επίσης, μια τέτοια εξέλιξη συνδέεται με το εάν η Ελλάδα μπορεί να συνεχίσει να ακολουθεί μια συνετή και αξιόπιστη δημοσιονομική πολιτική που να εγγυάται τα μεγάλα πρωτογενή πλεονάσματα.

«Πραγματικά η ελληνική κυβέρνηση έχει την πολυτέλεια να περιμένει να βγει στις αγορές κεφαλαίων, δεδομένου του μεγάλου αποθεματικού ρευστότητας / μαξιλαριού ρευστότητας που διαθέτει. Εντούτοις, οι κεφαλαιακές ανάγκες της κυβέρνησης είναι μεν διαχειρίσιμες αλλά όχι ασήμαντες. Η πρόσβαση στις αγορές δεν έχει ακόμη εξασφαλιστεί και κατά την

άποψή μας η μακρά αναμονή δημιουργεί κινδύνους - ειδικά επειδή πρέπει να υπολογίζουμε με αύξηση των επιτοκίων» είπε η αντιπρόεδρος της Moody's.

Ωστόσο, υπογράμμισε ότι η δημοσιονομική κατάσταση της Ελλάδας έχει βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία δύο χρόνια και το επιδιωκόμενο πρωτογενές πλεόνασμα για το τρέχον και το επόμενο έτος συνεπάγεται ουσιαστικά έναν σε μεγάλο βαθμό ουδέτερο προσανατολισμό της δημοσιονομικής πολιτικής. Η οικονομία αναπτύσσεται και πάλι, δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας και η εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών αναμένεται να συνεχίσει να αυξάνεται.

zougla.gr